

Przypadki łuszczycy z tą samą diagnozą, ale różnymi fenotypami – leczenie poprzez zindywidualizowaną terapię homeopatyczną

Seema Mahesh, Viraj Shah, Mahesh Mallappa, George Vithoulkas

Pierwsza publikacja: 25 czerwca 2019 r

<https://doi.org/10.1002/ccr3.2197>

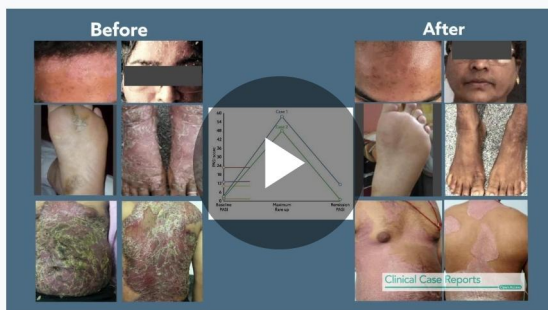
Abstrakt

Ta seria przypadków pokazuje, że klasyczna homeopatia może stanowić rozwiązanie problemu łuszczycy i jej powikłań, które wykracza poza oczyszczanie skóry i zapewnia ogólne dobre samopoczucie. Różnorodność fenotypów klinicznych i ich odpowiedzi na leczenie można wyjaśnić w oparciu o teorię „poziomów zdrowia”.

Video

Przypadki łuszczycy z tą samą diagnozą, ale różnymi fenotypami – leczenie poprzez zindywidualizowaną terapię homeopatyczną

Video Abstract

Psoriasis cases of same diagnosis but different phenotypes—Management through individualized homeopathic therapy

by Mahesh et al.

W pracy przedstawiono sześć przypadków łuszczycy o różnym nasileniu. W dwóch przypadkach wystąpiła erythrodermia, w jednym rozwinęła się posocznica. Wszyscy byli leczeni wyłącznie zindywidualizowaną terapią homeopatiyczną, co wykazało poprawę wyników PASI i stanu ogólnego. Zróżnicowane wyniki badane są na tle koncepcji „Poziomów zdrowia”.

Łuszczycza to przewlekła choroba zapalna, na którą cierpi ponad 125 milionów ludzi na całym świecie¹. Oprócz tego, że jest stresująca psychicznie ze względu na swój wygląd, może powodować poważną zachorowalność i śmiertelność z powodu ogólnoustrojowego stanu zapalnego.² Erythrodermia to piorunująca, potencjalnie zagrażająca życiu zmiana w łuszczycy, która może prowadzić do posocznicy, niewydolności narządów i śmierci, co czyni leczenie niezwykle trudnym.³ Możliwości leczenia polegają głównie na blokowaniu czynników zapalnych⁴ i najnowszych lekach biologicznych, które również wiążą się z własnymi ograniczeniami i powikłaniami.⁵ Chociaż skutecznie łagodzą one główne objawy stanu zapalnego powodują one jednocześnie poważną immunosupresję, a ich długotrwałe stosowanie nie jest pożądane. Naturalna alternatywa, jeśli obecna, byłaby mile widziana.⁶

Sugerowano, że etiologia łuszczycy jest połączeniem zjawisk genetycznych i epigenetycznych – czynnikiem epigenetycznym wpływającym na predyspozycje genetyczne. Zarówno klinicyści, jak i badacze zgadzają się, że idealna terapia tej wieloczynnikowej choroby musi działać poza oczyszczaniem skóry i prowadzić do lepszej jakości życia, eliminując choroby współistniejące i ogólnoustrojowe zapalenie.⁷

Podczas gdy medycyna konwencjonalna koncentruje się na hamowaniu stanu zapalnego skóry i na tej podstawie przypisuje stosowanie leku do diagnozy, klasyczna homeopatia bada wpływy genetyczne i epigenetyczne, którym dana osoba została poddana, oraz indywidualną reakcję na nie. To, wzięte pod uwagę razem z przedstawioną symptomatologią, stanowi dane, na podstawie których dokonuje się wyboru leku, dostosowując terapię do każdego pacjenta,^{8,9} co daje zachęcające wyniki, pomimo ciężkości patologii.¹⁰⁻¹³ Przygotowuje się leki homeopatyczne poprzez specjalny proces zwany „potencjonowaniem”, który polega na rozcieńczaniu i poddawaniu odpowiedniej ilości wstrząśnięć przygotowywanego materiału.⁸

Istnieje wiele badań dotyczących homeopatii i łuszczycy. Prospektywne badanie obserwacyjne Witta i wsp. wykazało, że Psorinum może mieć istotne znaczenie w praktyce jako alternatywa terapeutyczna¹⁴; seria ta obejmuje jednak przypadki o znacznie większym nasileniu i powikłaniach. Pokazuje także różne poziomy zdrowia w ramach tej samej diagnozy, dając wgląd w prawdopodobną przyczynę różnych reakcji na leczenie.¹⁵

2 SERIE PRZYPADKÓW

2.1 Przypadek 1

2.1.1 Historia przypadku

43-letni Hindus chory na łuszczycę od 2009 roku początkowo stosował konwencjonalne sterydy do stosowania miejscowego, ale po pewnym czasie przestał. Chorował również na nadciśnienie tętnicze, ale nie przyjmował na to żadnych leków (tab. 1, ryc. 1). W lutym 2014 r. zgłosił się na terapię homeopatyczną z wyjściowym PASI (wskaźnik obszaru i ciężkości łuszczycy) wynoszącym 2,8. Był pod wpływem stresu emocjonalnego i zawodowego, który najwyraźniej wywołał tę chorobę i pacjent dobrze zareagował na leki homeopatyczne, które przyjmował do początku 2017 r. W marcu 2017 r. silny stres w pracy i upokorzenia ze strony przełożonych spowodowały, że zmiany chorobowe zaostrzyły się i zamieniły się w popękane i erythrodermiczne. Podczas kąpieli doszło do zakażenia, co doprowadziło do stanu septycznego z gorączką i stanem zapalnym (wyniki badań krwi w tabeli 1). Jego wynik PASI w tym momencie wyniósł 57,6. Z boku brzucha rozwinął się ropień wielkości dłoni i wystąpiła u niego wysoka gorączka (39,4°C) z silnym otępieniem czucia.

Ryc.1

2.1.2 Interwencja homeopatyczna

Od tego momentu zastosowano pięć miesięcy leczenia homeopatycznego, aż do całkowitego wyzdrowienia z posocznicy i stanu erythrodermicznego. Stan zapalny monitorowano za pomocą badań krwi i wykazano stałą poprawę (tab. 1). Stan septyczny zareagował na Pyrogenium, lek, który wielokrotnie udowodnił swoje działanie w stanach wysoce zakaźnych i toksycznych. Nie wykonano posiewu ropnia ani krwi, ponieważ w podejściu homeopatycznym to zindywidualizowana semiologia kliniczna stanu septycznego jest wskaźnikiem środka zaradczego, a nie rodzaj drobnoustroju. Specyficzny keynote niesynchronizowanego tętna i temperatury, któremu towarzyszy nieprzyjemny zapach wydzieliny z organizmu, a także inne patologiczne cechy sepsy, kierują lekarza homeopatycznego w stronę tego właśnie leku. Jednakże wybór homeopatii w tym przypadku stanowi duże ograniczenie i takimi przypadkami nie należy zajmować się bez wcześniejszego doświadczenia. Jednak gdy posocznica uległa poprawie, zmiany łuszczycowe nadal były rozległe i wymagały zastosowania szeregu środków zaradczych, aby ujrzeć zmiany przedstawione na rycinie 1.

Tabela 1. Szczegóły leczenia przypadku 1 (w okresie wytrącania się erythrodermii i w stanie septycznym)

Data	Objawy	Szczególne wartości badań	Recepta
31/05/2017	Silnie bolesny ropień w przebiegu łuszczycy erythrodermicznej; Gorączka – niezgodna z tętnem (temperatura 40°C, ale tętno 72/min); bardzo niska energia; zmniejszony apetyt; utrata masy ciała; ogólnie duże otępienie	Liczba czerwonych krwinek: 4,3 × 10 ⁶ /cmm; Hb: 11 g%; Hematokryt: 36; Całkowita liczba leukocytów: 16 800/cmm; N: 71; L: 20; Liczba płytek krwi: 380 × 10 ³ /μL; ESR: 76 mm/h	Pyrogenium 200C trzy razy dziennie przez 3 dni
05/06/2017	Gorączka obniżona, ale niski jej stopień utrzymuje się – 37,7°C; poprawił się stan ogólny i energia. Ropień jest duży i utrzymujący się; łuszczycza nadal wykazuje zmiany erythrodermiczne.	Liczba czerwonych krwinek: 4,0 × 10 ⁶ /cmm; Hb: 10,7 g%; Hematokryt: 31,5; Całkowita liczba leukocytów: 19 700/cmm; Liczba płytek krwi: 380 × 10 ³ /μL; N: 81; L: 12; ESR: 90 mm/h	Sulphur 200C w jednej dawce – ropień otworzył się i zaczął sączyć po 2 godzinach od podania leku.
27/06/2017	Obfity drenaż ropy z ropnia przez kilka dni po podaniu Sulphur 200C; dobrze się goi; zmiany łuszczycowe ulegają znacznej redukcji – nie mają już charakteru erythrodermicznego; pacjent jest bardzo wrażliwy na zimno	Liczba czerwonych krwinek: 4,0 × 10 ⁶ /cmm; Hb: 9,5 g%; Hematokryt: 30,5; Całkowita liczba leukocytów: 10 600/cmm; Liczba płytek krwi: 490 × 10 ³ /μL; N: 76; L: 18; ESR: 130 mm/h	Calcarea carbonica 200C jedna dawka
15/07/2017	Ogólna poprawa; silny ból w okolicy ropnia;		Calcarea carbonica 200C trzy razy dziennie przez

	uformował się kolejny ropień i został osuszony poniżej starego; Możliwe przeciwdziałanie działaniu leku z powodu ziołowej pasty do zębów		trzy dni
09/08/2017	Pacjent czuł się dobrze; Łuszczyca znacznie zmniejszona; Nawrót gorączki w obliczu perspektywy powrotu do pracy	Liczba czerwonych krwinek: $4,0 \times 10^6/\text{cmm}$; Hb: 10,4 g%; Hematokryt: 33,5; Całkowita liczba leukocytów: $15\,900/\text{cmm}$; Liczba płytek krwi: $590 \times 10^3/\mu\text{L}$; N: 78; L: 16; ESR: 48 mm/h	Lycopodium 200C jedna dawka
18/09/2017	Łuszczyca dobrze się oczyszcza; teraz całkowicie zmieniona na typ płaski, ale nadal dość obszerny		Hepar sulfuricum 200C jedna dawka
20/11/2017	Poprawiły się zmiany łuszczykowe i znacznie zmniejszyły się stany zapalne; Pacjent czuje się dobrze i pełen energii	Liczba czerwonych krwinek: $4,9 \times 10^6/\text{cmm}$; Hb: 12,8 g%; Hematokryt: 42; Całkowita liczba leukocytów: $7500/\text{cmm}$; Liczba płytek krwi: $360 \times 10^3/\mu\text{L}$; N: 50; L: 43; ESR: 10 mm/h	Czekać
03/09/2017	Łuszczyca ustępuje dobrze, ale wygląda na to, że stan utrzymuje się przez kilka miesięcy. Pacjent jest na ogół bardzo energiczny i		Bryonia 200C Pacjent jest w dalszym ciągu leczony

	czuje się dobrze.		
01/10/2018	Zmiany skórne są znacznie bardziej płaskie, a rumień zredukowany. Skala zmian jest znacznie zmniejszona.		Czekać

2.1.3 Wynik

W momencie składania raportu jego wynik PASI wynosi 11,3. Jest nadal leczony i wykazuje tendencję wzrostową, jeśli chodzi o oczyszczanie skóry. Zrezygnował z pracy po upokorzeniu i, ze względu na stan zdrowia, nie mógł podjąć innej, ale obecnie pracuje w bardzo dobrej firmie, na bardzo dobrym stanowisku i bez problemu radzi sobie z wyzwaniami.

2.2 Przypadek 2

2.2.1 Historia przypadku

U 53-letniej kobiety w grudniu 2014 roku rozwinęła się łuszczyca skóry głowy (podstawowy wynik PASI – 2) (tab. 2, ryc. 2). Od połowy 2014 r. chorowała również na cukrzycę i przyjmowała leki przeciwhiperqlikemiczne.

Tabela 2. Przypadek 2 Szczegóły leczenia (podczas wytrącania się erytrodermii)

Data	Objawy	Recepta
20/08/2015	Pacjentka leczona na cukrzycę przez 15 miesięcy i łuszczycę skóry głowy przez 8 miesięcy	Phosphor 30C dwa razy dziennie przez 2 dni, zwiększany do czterech razy dziennie, gdy nie

	nagle doznała znacznego nasilenia zmian łuszczycowych i rozprzestrzenia się po całym ciele ze zmianami erytrodermicznymi; Gorączka przez jeden dzień – 37,7°C	zaobserwowano zmian
25/08/2015	Temperatura 38,7°C Łuszczycyca rozległa z pieczeniem zmian; Zwiększone osłabienie; silny obrzęk nóg z palącym bólem	Lac caninum 200C trzy razy dziennie przez 1 tydzień
31/08/2015	Temperatura 37,2°C; złagodzenie obrzęków nóg; Poprawa osłabienia; Zmiany skórne wciąż się rozprzestrzeniają	Medorrhinum 30C 4 do 5 razy dziennie przez 15 dni w zależności od potrzeb
01/10/2015	Poprawa łuszczycy – poprawa grubości zmian; Poprawa swędzenia; dwa epizody gorączki w ciągu ostatnich 2 dni – temperatura do 37,3°C	Elaps corallinus 30C trzy razy dziennie – kontynuowanie przez 50 dni
04/09/2018	Łuszczycyca – jedna zmiana z łagodnym swędzeniem i bardzo łagodnym łuszczeniem się na lewym łokciu. Poza tym, nie ma innych zmian łuszczycowych. Żadnych zaostrzeń ani znaczących zmian w ciągu ostatnich 3 lat	Pacjentka nadal leczy się na cukrzycę, ale łuszczycyca już jej nie dokucza. Czasami pojawiają się swędzące zmiany, które znikają samoistnie.

Ryc.2

2.2.2 Interwencja homeopatyczna

Pacjentka zwróciła się o leczenie homeopatyczne na łuszczycę i przez ponad trzy miesiące reagowała bardzo powoli, kiedy po pewnym stresie emocjonalnym doszło do zaostrzenia, a zmiany przekształciły się w erytrodermię i rozprzestrzeniły się po całym ciele. Jej wynik PASI wynosił w tamtym czasie 48, a także rozwinęła się u niej łagodna gorączka wynosząca 37,7°C. Następnie dostosowano leczenie do nowej sytuacji.

2.2.3 Wynik

W ciągu miesiąca od rozpoczęcia leczenia homeopatycznego z powodu stanu erytrodermicznego, stan jej zdrowia znacznie się poprawił, a po 3 miesiącach łuszczycy spadła do 0,5 w skali PASI (W dalszym ciągu leczy się z powodu cukrzycy, z okazjonalnymi łagodnymi nawrotami łuszczycy w ciągu 3 lat obserwacji).

2.3 Przypadek 3

2.3.1 Historia przypadku i interwencja homeopatyczna

Na początku 2009 roku 40-letnia Hinduska zachorowała na łuszczycę przedramion. Pochodziła z odległej wsi i była odwiedzana przez homeopatę raz w miesiącu podczas obozu medycznego (Tabela 3 i Ryc. 3.1). Na początku leczenia wynik PASI wynosił 10, a zmiany były bardzo grube, stwardniałe.9

Tabela 3. Przypadek 3 – szczegóły leczenia

Data	Objawy	Recepta
14/09/2006	Łuszczycza przedramion	Phos 30C dwa razy dziennie przez 1 tydzień
11/01/2007	Skóra gładka	Przerwano leczenie

Ryc.3

2.3.2 Wynik

Po 3 miesiącach zmiany stały się płaskie i mniej rumieniowe, a wynik PASI wyniósł 0,6. W tym momencie jednak sama przerwała leczenie.

2.4 Przypadek 4

2.4.1 Historia przypadku

W 2010 r. u 58-letniego Hindusa rozwinęła się łuszczyca podeszwy lewej stopy i w 2012 r. zgłosił się na leczenie homeopatyczne (Tabela 4 i Ryc. 3.2). Skarżył się na silny świąd.

2.4.2 Interwencja homeopatyczna

Oprócz objawów łuszczycowych, pacjent skarżył się również na splątanie umysłu po przebudzeniu, które ustępowało po oddaniu stolca. Takie osobliwe powiązania objawów są cenne dla homeopaty i wskazują na: konkretny lek.⁸

Tabela 4. Przypadek 4 – szczegóły leczenia

Data	Objawy	Recepta
22/04/2012	Łuszczyca podeszew stóp od 2 lat, intensywny świąd nasilony przez mleko i jego przetwory	Magnesium sulphuricum 10 M w jednej dawce
08/05/2012	Zmniejszone swędzenie	Placebo
23/08/2012	Swędzenie uległo dalszemu zmniejszeniu	Placebo
24/12/2012	Zmiany łuszczycowe zaczęły się zmniejszać	Placebo
25/02/2013	Poprawa zmian łuszczycowych o 50%	Placebo
22/05/2013	Łuszczyca całkowicie ustąpiła	Zatrzymać leczenie
10/09/2017	Pacjent nie chorował na łuszczycę od ponad 4 lat	

2.4.3 Wynik

Jego wyjściowy wynik PASI wynosił 1,2, a całkowitą remisję osiągnął w ciągu roku.

2.5 Przypadek

2.5.1 Historia przypadku

41-letni Hindus od początku 2016 roku zapadł na łuszczycę całego ciała, która była następstwem nadużywania antybiotyków z powodu nawracającej gorączki, na którą cierpiał przez rok przed wystąpieniem łuszczycy (Tabela 5, Ryc. 4). Jednak gdy zaczęła się łuszczycy, gorączka ustała. Początkowo przepisano mu miejscowe sterydy, ale bezskutecznie i przeszedł na metotreksat.

Tabela 5. Przypadek 5 – szczegóły leczenia

Data	Objawy	Recepta
21/01/2017	Łuszczycyca utrzymująca się przez rok – na całym ciele, intensywne pieczenie i swędzenie; Bezsennosc – natłok myśli uniemożliwiający sen, budzi się z tego powodu z bólem głowy	Natrum muriaticum 1 M jedna dawka
02/02/2017	Silne nasilenie swędzenia, po którym następuje przeziębienie, ból gardła i gorączka – 38,8°C	Placebo
18/02/2017	Zmiany łuszczycowe uległy znacznej poprawie; sen bardzo dobry	Placebo
21/03/2017	Skóra gładka – bez zmian łuszczycowych; sen bardzo dobry, nie boli głowa	Placebo
03/11/2017	Skóra nadal gładka, bez uszkodzeń; brak ostrych infekcji; Bardzo dobrze śpi; Markery krwi są w normie dla objawów	Koniec leczenia

	zapalnych	
--	-----------	--

Ryc.4

2.5.2 Interwencja homeopatyczna

W tym momencie pacjent przerwał leczenie konwencjonalne i w 2017 roku zgłosił się na leczenie homeopatyczne. Cierpiał również na bezsenność spowodowaną stresem w pracy.

2.5.3 Wynik

Jego wyjściowy wynik PASI wynosił 22,8 i osiągnął 100% wskaźnik oczyszczenia skóry (PASI100; wskazujący całkowite oczyszczenie skóry) w ciągu 3 miesięcy klasycznej terapii homeopatycznej. Badania krwi pod koniec leczenia nie wykazały żadnych objawów zapalnych i przez ponad 2 lata pacjent był monitorowany pod kątem nawrotu choroby.

2.6 Przypadek 6

2.6.1 Historia przypadku

U 18-letniego mężczyzny łuszczyca wystąpiła 2 miesiące po stresie emocjonalnym związanym z niezaliczeniem egzaminów uniwersyteckich w listopadzie 2016 r. (Tabela 6, Ryc. 5). Zmiany zaczęły się na skórze głowy i rozprzestrzeniły na okolice i wnętrze uszu.

Data	Objawy	Recepta
17/03/2018	Zmiany łuszczykowe na skórze głowy, łokciach, lewym kolanie i łydce utrzymujące się przez rok. Zaczęło się po niezdanym egzaminach. Wielki smutek i	Aurum metallicum 1 M jedna dawka

	poczucie bycia obrażonym	
08/05/2018	Smutek poprawił się. Potrafi teraz łatwo komunikować się z ludźmi. Jednak zmiany łuszczycowe nasilają się wraz z pojawianiem się nowych plam.	Phosphorus 200C jedna dawka
14/08/2018	Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie zmiany chorobowe powiększają się i pojawiają się nowe	Ambra grisea 10 M jedna dawka
30/09/2018	Po ostatnim leku zmiany stopniowo ustępowały w ciągu miesiąca. Obecnie są całkowicie jasne ESR: 2 mm/h; hsCRP: <1,0 mg/l, obie wartości są prawidłowe	Poczekaj i obserwuj

Tabela 6. Szczegóły leczenia

Ryc.5

2.6.2 Interwencja homeopatyczna

Od marca 2018 roku leczony homeopatią klasyczną. Wystąpiła faza zaostrzenia, która zmniejszała się w miarę kontynuacji leczenia i ustąpiła całkowicie.

2.6.3 Wynik

Początkowy wynik PASI wynosił 12,8, a PASI100 zostało osiągnięte po 5 miesiącach. Szybkość sedimentacji erytrocytów (ESR) i białko C-reaktywne o wysokiej czułości (hsCRP) na koniec leczenia, były w normie.

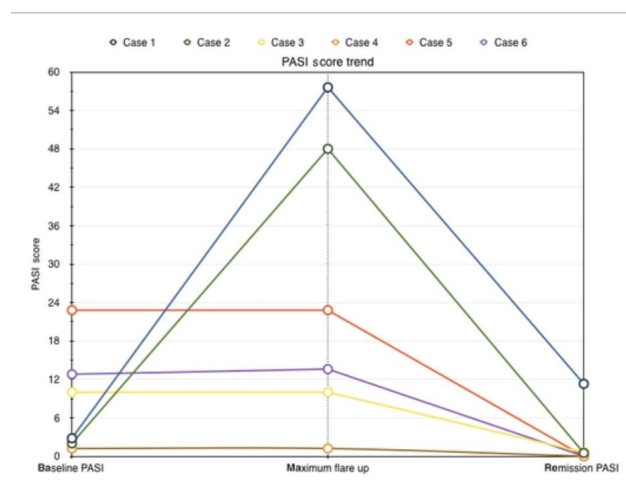
3 DYSKUSJA

Teoria poziomów zdrowia i teoria kontinuum^{15, 19} stwierdzają, że osoby posiadające w organizmie kompleks niskoenergetyczny (energia dostępna dla funkcji życiowych, w tym układu odpornościowego – zdeterminowana czynnikami genetycznymi oraz wpływem na zdrowie wcześniejszych terapii i stresów) będą wykazywać opóźnioną reakcję na leczenie, co wymaga dłuższego okresu leczenia i wielu leków homeopatycznych w odpowiedniej kolejności, aby uzyskać dobre wyniki; większości tych pacjentów nie da się wyleczyć i można jedynie mieć nadzieję na utrzymanie ich w dobrym stanie. Podczas gdy osoby z wyższym kompleksem energetycznym zareagują szybciej i będą wymagały mniejszej liczby środków, aby osiągnąć dobre wyniki; większość tych pacjentów jest całkowicie wyleczalna. Zrozumienie stanu zdrowia pacjenta w momencie przyjęcia pomaga lekarzowi ocenić rokowanie i odpowiednio zaplanować leczenie. W powyższych przypadkach można zaobserwować różną głębokość patologii, choć diagnoza pozostaje ta sama. U pacjentów z niskim stanem i chorobami współistniejącymi (przypadki 1 i 2) wystąpiły poważne zaostrzenia, a osiągnięcie stanu remisji trwało znacznie dłużej. Nawet wtedy są one nadal leczone ze względu na nawroty lub utrzymywanie się zmian chorobowych. Pozostałe (przypadki 3, 4, 5 i 6) przedstawiały jednak nieskomplikowane sytuacje i osiągnęły oczyszczenie skóry w krótkim czasie, oraz pozostały czyste nawet po długich okresach obserwacji.

Kwestię, czy homeopatia może leczyć tak poważne choroby, jak sepsa i być przydatna w stanach nagłych, poruszano już wcześniej.²⁰⁻²² Należy jednak dodać w tym miejscu jedną przestrożę. W Indiach wszyscy lekarze homeopaci są lekarzami z wykształceniem medycznym i dlatego można rozważyć leczenie przypadku posocznicy pod ich opieką. Bez specjalistycznej wiedzy i ciągłej czujności poprzez monitorowanie parametrów życiowych i badań krwi (wykonywanych w razie potrzeby co 12 lub 24 godziny), jak to miało miejsce w tym przypadku, nie zaleca się leczenia takich niepewnych stanów. Nawet w przypadku 2 zachowano szczególną ostrożność, ponieważ erythrodermia może łatwo spowodować piorunującą posocznicę i niewydolność narządów. Pacjenci w obu przypadkach byli świadomi swojej trudnej sytuacji i zdecydowali się na homeopatię, a bez takiej współpracy ze strony pacjenta oraz doświadczenia i wiedzy specjalistycznej w zakresie leczenia i wiedzy lekarza, leczenie to

nie jest zalecane. Lekarz, o którym mowa, miał już wcześniej doświadczenie z ciężkimi infekcjami¹⁸ i dlatego starał się podchodzić do poważnych stanów z zachowaniem najwyższej ostrożności.

Ocena punktowa tych przypadków w skali PASI (ryc. 6) pokazuje, że we wszystkich przypadkach uzyskano znaczne oczyszczenie skóry. Jednakże wpływ klasycznej terapii homeopatycznej był jeszcze bardziej wyraźny na ogólne samopoczucie pacjenta. Ogólne samopoczucie jest dla lekarza homeopatycznego jednym z najważniejszych czynników oceny postępu pacjenta. Pacjenci nie skarżyli się na żadne działania niepożądane ani pogorszenie samopoczucia podczas terapii. Wręcz przeciwnie, choroby współistniejące ustąpiły, a stan ogólny poprawił się. W trzech przypadkach (przypadki 1, 5 i 6) stan zapalny oceniano na podstawie badań krwi i stwierdzono, że jest on stabilny. Chociaż brak kontroli błędu i selekcji utrudnia kategorię traktowania tej serii przypadków jako dowodu skuteczności homeopatycznej w leczeniu łuszczycy, dostarcza ona wystarczających dowodów, aby zaplanować większe badania kontrolowane w celu potwierdzenia zaobserwowanych tutaj korzyści klinicznych. Koncepcja poziomów zdrowia wymaga głębszego zbadania, aby zrozumieć zróżnicowaną reakcję na leczenie u pacjentów z tą samą patologią.

Ryc.6

KONKLUZJE

Ta seria przypadków ilustruje znaczną poprawę wyniku PASI u pacjentów z łuszczycą leczonych zindywidualizowaną homeopatią. Pacjenci odczuli także poprawę ogólnego samopoczucia. Aby ustalić zaobserwowane tutaj korzyści kliniczne, konieczne są większe badania kontrolowane.

KONFLIKT INTERESÓW

Nie został zgłoszony.

WKŁAD AUTORÓW

Autor 1: zebrał i przeanalizował dane, napisał manuskrypt i przyczynił się do powstania odnośników.

Autor 2: zebrał i przeanalizował dane.

Autor 3: zebrał i przeanalizował dane.

Autor 4: przeanalizował dane, napisał

BIBLIOGRAFIA

1 World Psoriasis Day 2016 General Summary [Internet]. Bromma, Sweden: International Federation of Psoriasis Associations; 2016. <https://ifpa-pso.com/wp-content/uploads/2017/03/WPD-2016-Report-General-Summary.pdf>. Accessed October 3, 2018.

2Reich K. The concept of psoriasis as a systemic inflammation: implications for disease management. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2012; 26: 3-11.

3Prystowsky J, Cohen P. Pustular and erythrodermic psoriasis. *Dermatol Clin*. 1995; 13(4): 757-770.

4Fernandes A, Martins-Gomes C, Santini A, Silva A, Souto E. Psoriasis vulgaris—pathophysiology of the disease and its classical treatment versus new drug delivery systems. *Design of Nanostructures for Versatile Therapeutic Applications*. 2018; 379-406.

5Singh J, Wells G, Christensen R, et al. Adverse effects of biologics: a network meta-analysis and Cochrane overview. *Cochrane Database Syst Rev*. 2011; 2: CD008794.

6Serhan C. Treating inflammation and infection in the 21st century: new hints from decoding resolution mediators and mechanisms. *FASEB J*. 2017; 31(4): 1273-1288.

7Chandra A, Ray A, Senapati S, Chatterjee R. Genetic and epigenetic basis of psoriasis pathogenesis. *Mol Immunol*. 2015; 64(2): 313-323.

8Hahnemann S. *Organon of Medicine*. New Delhi, India: B Jain Publishers; 2009.

9Vithoukas G, Tiller W. *The Science of Homeopathy*. Athens, Greece: International Academy of Classical Homeopathy; 2009.

10Mahesh S, Mallappa M, Vithoukas G. Gangrene: five case studies of gangrene, preventing amputation through homoeopathic therapy. *Indian J Res Homoeopathy*. 2015; 9(2): 114.

11Mahesh S, Mallappa M, Tsintzas D, Vithoukas G. Homeopathic treatment of vitiligo: a report of fourteen cases. *Am J Case Rep*. 2017; 18: 1276-1283.

12Mahesh S, Mallappa M, Vithoukias G. Embryonal carcinoma with immature teratoma: a homeopathic case report. *Complement Med Res.* 2017; 25(2): 117-121.

13Tenzera L, Djindjic B, Mihajlovic-Elez O, Pulparampil B, Mahesh S, Vithoukias G. Improvements in long standing cardiac pathologies by individualized homeopathic remedies: a case series. *SAGE Open Med Case Rep.* 2018; 6: 75.

14Witt C, Lüdtke R, Willich S. Homeopathic treatment of patients with psoriasis – a prospective observational study with 2 years follow-up. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 2009; 23(5): 538-543.

15Vithoukias G. *Levels of Health.* Alonissos, Greece: International Academy of Classical Homeopathy; 2017.

16Ahmad S, Abbasi W, Rehman T. Evaluation of antipyretic activity of Belladonna and Pyrogenium ultrahigh dilutions in induced fever model. *J Complement Integr Med.* 2018; 16(1):
<https://www.degruyter.com/view/j/jcim.2019.16.issue-1/jcim-2018-0127/jcim-2018-0127.xml>

17Frass M, Zagorchev P, Yurukova V, et al. Two cases of fulminant hepatic failure from amanita phalloides poisoning treated additively by homeopathy. *Ochsner J.* 2014; 14(2): 252-258.

18Mahesh S, Mallappa M, Vithoukias G. Could homeopathy become an alternative therapy in dengue fever? An example of 10 case studies. *J Med Life.* 2018; 11(1): 75-82.

19Vithoukias G, Carlino S. The “continuum” of a unified theory of diseases. *Med Sci Monit.* 2010; 16(2): SR7-15.

20Frass M, Linkesch M, Banyai S, et al. Adjunctive homeopathic treatment in patients with severe sepsis: a randomized, double-blind, placebo-controlled trial in an intensive care unit. *Homeopathy.* 2005; 94(2): 75-80.

21Oberbaum M, Schreiber R, Rosenthal C, Itzchaki M. Homeopathic treatment in emergency medicine: a case series. *Homeopathy.* 2003; 92(1): 44-47.

22Teixeira M, Leal S, Ceschin V. Homeopathic practice in Intensive Care Units: objective semiology, symptom selection and a series of sepsis cases. *Homeopathy.* 2008; 97(4): 206-213.

Tłumaczenie na język polski: Barbara Tomaszewska-Erlich